

Domus de Todonyà

Les Masies de Voltregà

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Mas Serratosa, Quintanes. 08509 Les Masies de Voltregà.
Emplaçament BV-4608, km 15-16, al Pla del Roure llarg entre Mas Puiggròs i Masferrer

Coordenades:

Latitud: 42.02486
Longitud: 2.2213
UTM Est (X): 435535
UTM Nord (Y): 4652830

Classificació

Número de fitxa 08117-38
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Romànic
Segle X-XV
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Annex II de la Revisió de les NNSS (15-11-2000)
Número inventari sí, CC AA
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 006A00005
Fitxes associades:
[Serratosa](#)
[Masferrer](#)
Autoria de la fitxa Natalia Salazar -ArqueoCat SL-

Descripció

Es tracta d'un jaciment a l'aire lliure, en concret un lloc d'habitació o casa amb estructures conservades. Vil·la de poblament del segle X reconvertit en mas durant el segle XI. Es tracta d'un edifici de dos pisos amb una planta baixa construïda entre els segles XI i XII i un segon pis aixecat al segle XIII. En la primera etapa sembla que el recinte estava destinat a la defensa. El segon pis és de caire residencial i la construcció és de tipus senyorial. Durant les dues primeres campanyes d'excavació arqueològica dirigides per Assumpta Serra (2001 i 2002) es van documentar diverses etapes: en un primer moment el recinte era format únicament per una sola planta i tenia una funció defensiva. Posteriorment es coneix l'existència d'un segon pis a partir de la documentació d'una escala. La defensa s'aconseguia gràcies a la torre i les espitlleres que rodejaven el recinte en la part exterior oest, sud i est. Les restes documentades són els murs, la torre, l'escala, l'espitllera i les portes. S'ha documentat en els murs de la primera planta un aparell constructiu en "opus spicatum", comú al segle X i inicis del XI. En el pis superior es troba un aparell constructiu diferent, de pedra seca, pedres de grans dimensions tendint a la forma quadrada, sense argamassa. La torre conserva una alçada de 3m, amb un bon estat de conservació de la façana (1,90m). Aquesta construcció és molt diferent dels murs del recinte. Per la tipologia de la torre i els paraments de la part posterior, aquesta es pot considerar dels segles XI-XIII. Al llarg de tot el perímetre dels murs exteriors s'observen les espitlleres. L'escala fou construïda posteriorment al tancat d'espitlleres; la seva orientació és contrària a la torre i està pensada per accedir a la part gran de l'edifici; no tant de caire defensiu, sinó d'habitatge. La forma constructiva de l'escala és pròpia d'escales anteriors al segle XII, quan es comença a treballar amb espais buits aconseguits a partir d'arcs. S'han localitzat dues portes: la d'entrada a la paret est i la de la torre. Destaca l'abundant i variat material arqueològic recollit fins ara (segles XI-XV): gran varietat de ceràmica (bescuit, marró, taronja o vidrada). Molt interessant la ceràmica musulmana del segle XI. Quantitat important de ferros i poc vidre.

Història

El lloc apareix a la documentació com a vila de Todonyà ("villa Todenani") ja l'any 1094. Les referències documentals es mantenen fins l'any 1655. Segons aquestes, abans de l'any 1415 les terres de la domus foren conreades pels pagesos del Mas Ferrer. En aquest any consta com algunes terres d'aquest mas han estat arrendades pels propietaris del mas Serratosa. Aquest mas, que en principi apareix citat al segle XIV, consta com a part de la domus de Todonyà, però aviat la situació es comença a invertir donat que la domus fou abandonada quan els seus propietaris passaren a viure al poble.

Bibliografia

CRUELLES, W. (1984): "Domus de Todonyà". Carta Arqueològica Osona: Masies de Voltregà. Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Revisada pel mateix autor l'any 1990. [Consulta: 1 març 2006].
SERRA, Assumpta (2001). Memòria de la campanya d'excavacions a la "domus" de Todonyà (Masies de Voltregà, Osona), campanya de 2001. Inèdita.
SERRA, Assumpta (2002). Memòria de la campanya d'excavacions a la "domus" de Todonyà (Masies de Voltregà, Osona), campanya de 2002. Inèdita.

